

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 14. juli 2005

- ./ Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering notat om den fælles markedsordning for sukkersektoren, forslag til ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1782/2003 om fastlæggelse af fælles regler for direkte støtte og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere og forslag til Rådets forordning om etablering af en midlertidig ordning for omstrukturering af sukkerindustrien i EU og ændring af Rådets forordning (EF) 1258/1999 om finansiering af den fælles landbrugspolitik.

Med venlig hilsen

Lene Mølsted Jensen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Direktoratet for FødevarerErhverv/ 8. og 9. kontor

Sags.nr.: 5223

Den 14. juli 2005

SUCHS/LLI/MMIN/JWP

FVM 287

F:\8. kontor\FVM\2005\FVM 287 GrN om sukkerreform juli 2005.doc

GRUNNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Rådets forordning om den fælles markedsordning for sukkersektoren, forslag til ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1782/2003 om fastlæggelse af fælles regler for direkte støtte og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere og forslag til Rådets forordning om etablering af en midlertidig ordning for omstrukturering af sukkerindustrien i EU og ændring af Rådets forordning (EF) 1258/1999 om finansiering af den fælles landbrugspolitik

KOM(2005) 263 endelig

Revideret genoptryk af samlenotat af 7. juli 2005. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har fremlagt forslag om reform af sukkersektoren. Forslaget sigter mod en større markedsorientering af EU's sukkersektor via en reduktion af den institutionelle sukkerpris med i alt 39 % og etableringen af et midlertidigt omstrukturingsprogram. Omstrukturingsstøtten, der er reserveret til blandt andet fremme af alternativ beskæftigelse af arbejdsstyrken, skal virke som incitament til lukning af de mindst effektive sukkerfabrikker og således bevirke en reduktion af den interne produktion. Roedyrkerne tilbydes en kompensation i form af en afkoblet støtte, der beregnes som 60 % af det forventede indkomstab ved prisnedsættelsen og udbetales under enkeltbetalingsordningen.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2005) 263 af 22. juni 2005 fremsendt forslag til Rådets forordning om den fælles markedsordning for sukkersektoren, forslag til ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1782/2003 om fastlæggelse af fælles regler for direkte støtte og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere og forslag til Rådets forordning om etablering af en midlertidig ordning for omstrukturering af sukkerindustrien i EU og ændring af Rådets forordning (EF) 1258/1999 om finansiering af den fælles landbrugspolitik. Forslaget er oversendt til Rådet den 22. juni 2005. Forslaget er den 5. juli 2005 modtaget i en dansk sprogversion.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 36 og 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Størstedelen af EU's markedsordninger har for nylig undergået omfattende reformer, som indebærer større markedsorientering og introduktionen af den afkoblede støtte, enkeltbetalingsordningen og krydsoverensstemmelse. I modsætning hertil har den nuværende markedsordning for sukker, (RFO (EF) nr. 1260/2001), som er vedtaget i 1968, kun været underlagt begrænsede ændringer. Den nuværende markedsordning udløber 1. juli 2006.

I henhold til markedsordningen for sukker var Kommissionen forpligtet til i 2003 at udarbejde en rapport om sukkersektoren eventuelt ledsaget af passende forslag. Rapporten af september 2003 gjorde blandt andet rede for, at forskellen mellem EU- og verdensmarkedsprisen er blevet større samtidig med, at EU har indgået nye internationale forpligtelser (EBA-initiativet). Det blev fremført, at der under disse omstændigheder er risiko for en forøgelse af den strukturelle overskudsproduktion samtidig med, at det nuværende kvotesystem ikke giver sektoren noget incitament til at tilpasse sig. I forbindelse med rapporten fremsendte Kommissionen en meddelelse til Rådet om opstilling af en bæredygtig landbrugsmodel for Europa for blandt andet sukkersektoren. Meddelelsen blev drøftet på flere møder i Rådet i efteråret 2003, og blev i juli 2004 fulgt op med en ny meddelelse, der konkretiserede reformmulighederne for sukkersektoren.

Efterfølgende er det ved afgørelse i en panelsag ved WTO fastslået, at EU's sukkerordning er i modstrid med WTO-reglerne. Det konkluderes, at EU's eksport af C-sukker (sukker, der er produceret uden for kvote og eksporteres uden eksportstøtte) som konsekvens af den høje støtte til A- og B-sukker er kryds-subsidieret, samt at reeksporten af sukker, der er importeret via præferenceaftaler, skal medregnes under WTO-loftet for EU-sukker, der må eksporteres med restitutioner. Afgørelsen betyder, at med henblik på at respektere det mængdemæssige WTO-loft for subsidieret eksport af sukker skal der uanset udfaldet af forhandlingerne om reformen ske en reduktion af EU's sukkereksport.

Forslaget er sat på dagsordenen for det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 18. juli 2005 med henblik på orienterende drøftelse.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Reformforslaget har via en større markedsorientering til formål at gøre sukkersektoren bæredygtig og herved at opfylde internationale forpligtelser under samtidig hensyntagen til stabiliteten for henholdsvis forbrugere og for de berørte landbrugere. I henhold til forslaget skal dette overordnet ske ved hjælp af følgende elementer: En reduktion af sukkerprisen, en frivillig

omstruktureringsordning med et incitament for de mindst effektive sukkerfabrikanter til at afgive kvote, samt ved ydelsen af kompensation til roe-dyrkerne. Mere detaljeret indeholder forslaget følgende:

Kommissionens forslag indeholder tre delforslag, som omhandler markedsordningen for sukkersektoren, en midlertidig omstruktureringsordning for sukkersektoren, samt kompensationen til sukkerroe-dyrkerne.

Markedsordningen for sukker

Reformen af markedsordningen skal træde i kraft fra 1. juli 2006, som er udløbsdatoen for den nuværende markedsordning. Bestemmelserne om priser, kvote og intern markedsstyring vil være gældende til og med markedsåret 2014/2015. Der foreslås en revision af kvoterne i 2010 med mulighed for en lineær reduktion på baggrund af en vurdering af resultaterne af omstruktureringsordningen, mens der med henblik på at give industrien mulighed for langtidsplanlægning ikke foreslås en midtvejsrevision af de øvrige elementer af reformen.

Den nuværende interventionspris for sukker afskaffes og erstattes af en institutionel referencepris, der skal tjene som indikator for anvendelse af mekanismerne for markedsstyring, navnlig støtte til privat oplagring. Referenceprisen reduceres gennem tre trin fra 631,9 €/ton i 2006/2007 (svarende til det nuværende niveau for interventionsprisen), til 476,5 €/t i 2007/2008, 449,9 €/t i 2008/2009 og 385,5 €/ton fra 2009/2010 og fremefter. Dette er en samlet reduktion af referenceprisen på 39 %.

For sukker-fabrikanterne bliver den effektive referencepris for hvidt sukker reelt reduceret med de 39 % over to år frem til 2007/2008. Det skyldes, at der i 2006/2007 indføres en afgift, som opkræves hos sukkerfabrikanterne med henblik på finansiering af omstruktureringsordningen. Se tabel 1.1

Minimumsprisen bevares for sukkerroer, men reduceres med i alt 42,6 % over to år fra det nuværende vejede niveau på 43,63 €/ton til 32,86 €/ton i 2006/2007 og 25,05 €/ton fra 2007/2008 og fremefter. Reglerne for brancheaftaler mellem roe-dyrkere og sukkerfabrikanter videreføres i store træk uændret. Forskellen mellem prisfaldet for sukker og sukkerroer skyldes, at det nuværende forhold mellem interventionsprisen for sukker og minimumsprisen for sukkerroer udgør 58% (omregnet i sukkerækvivalens med et sukker indhold på 13 %), foreslås ændret til et forhold, hvor minimumsprisen for sukkerroer udgør 50 % af referenceprisen på sukker.

Medlemslandenes nuværende A- og B-kvoter (der adskiller sig ved at være pålagt produktionsafgifter af forskellig størrelse, og hvor A-kvoten historisk er fastlagt på baggrund af det interne forbrug) slås sammen til en samlet kvote pr. land. For ikke at gennemtvinge en reduktion af produktionen hos de mest konkurrencedygtige fabrikanter, kan der tildeles tillægskvote inden for et samlet EU-loft på 1 mio. tons, der er fordelt på medlemsstater. Tillægskvoterne er

forbeholdt de sukkerfabrikanter, der har produceret C-sukker i 2004/2005, og kan købes mod betaling af et engangs-beløb på 730 €/ton. Danmark får tildelt en kvote på 420.746 tons, svarende til den tidligere A- og B-kvote og får desuden mulighed for tillægskvoter inden for et loft på 31.720 tons.

Sukker, der produceres uden for kvote, skal

- anvendes til industriel forarbejdning fx til kemiske eller farmaceutiske produkter,
- overføres til næste års kvote, eller
- anvendes til en særlig forsyningsordning for ydre regioner.

Anvendes sukkeret ikke inden for disse muligheder, skal det pålægges en ekstraafgift, som fastsættes af Kommissionen på et niveau, der hindrer akkumulation af sukker uden for kvote således, at dette sukker ikke skaber ubalance på markedet eller bevirker en overskridelse af WTO-loftet for subsidieret eksport.

Den nuværende isoglukose-kvote på 507.680 tons forøges med i alt 300.000 tons kvote fordelt over en treårig periode. Kvoten tildeles proportionelt til de fabrikker, der i forvejen råder over kvote. Den samlede kvote for inulinsirup er uændret på 320.718 tons.

Forslaget giver mulighed for at iværksætte mekanismer med henblik på stabilisering af markedet. Dette kan enten ske i form af støtte til privat oplagring ved længerevarende prisfald eller ved tilbagetrækning af en vis andel sukker fra markedet i en given periode for at hindre strukturel ubalance. Som udgangspunkt overføres tilbagetrukket sukker således, at det bliver en del af det følgende års kvote. Efter behov kan det markedsføres i samme år, som det tilbagetrækkes eller anvendes til industrielle formål. Den eksisterende interventionsordning, med løbende mulighed for at sælge sukker til Fællesskabet til interventionsprisen, afskaffes.

Ud fra et formål om at sikre industriens sukkerforsyning fastholdes muligheden for at yde produktionsrestitutioner, navnlig til forarbejdning af kemiske og farmaceutiske produkter.

Med henblik på bidrag til finansiering af eventuelle udgifter ved markedsordningen indføres faste produktionsafgifter på 12 €/ton sukker og inulinsirup, hvoraf fabikanterne kan kræve, at roedyrkerne bærer halvdelen. Endvidere indføres en produktionsafgift på 6 €/ton for isoglucose. Samtidig fjernes de nuværende variable afgifter, som fastsættes med henblik på selvfinansiering af visse dele af den nuværende ordning, hvor roedyrkerne dækker 60 %.

Forslaget fastlægger regler omkring eksport/import. Der tages herunder højde for, at eksport og import kan styres via udstedelse af licenser.

Forslaget fastlægger endvidere bestemmelser med hensyn til overholdelsen af de internationale aftaler, som Fællesskabet har indgået. Der fastlægges et traditionelt forsyningsbehov til Fællesskabets raffinaderier på 1,796 mio. tons/år. I relation hertil fastlægges det, at de garante-

rede priser for AVS-sukker også skal finde anvendelse for særligt præferencesukker, der importeres med henblik på sikring af det traditionelle forsyningsbehov, og sukker fra de mindst udviklede lande importeret under Everything but Arms-initiativet (EBA). Endelig kan der, inden for rammerne af WTO-lofterne for eksport, og i det omfang det er nødvendigt med henblik på at afsætte sukker eller produkter forarbejdet heraf på verdensmarkedet, tildeles eksportrestitutionser.

Omstruktureringsordningen

Frem til 2010 gennemføres ingen tvungen kvotereduktion som følge af forslaget, men i årene 2006/2007 til 2009/2010 etableres en midlertidig omstruktureringsfond med henblik på frivillig opkøb af kvote. Fra denne ydes der som incitament til omstrukturering og for at imødegå negative konsekvenser i lokalsamfundene, støtte til sukkerfabrikanter, der afgiver kvote. Kvote, der afgives under omstruktureringsordningen, er permanent afgivet og kan ikke tildeles en anden virksomhed. Kvote afgivet i 2005/2006 behandles som afgivet i 2006/2007 og berettiger derfor også til omstrukturingsstøtte. Sukkerfabrikanterne skal inden afgivelse af kvoten foretage høringer af roedyrkerne inden for rammerne af brancheaftalen. Via de tidligere omtalte mekanismer til markedsstyring, kan der dog i en forvaltningskomitéprocedure vedtages foranstaltninger, der reelt indebærer midlertidige kvotereduktioner.

Omstrukturingsstøtten falder gradvist fra 730 €/ton i 2006/2007 til 420 €/ton i 2009/2010. Den tildeles på betingelse af, at den omhandlede kvote afgives, definitivt og fuldstændig stop for produktionen i mindst 1 fabrik, nedlukning og fjernelse af produktionsfaciliteter, genetablering af gode miljø-forhold, hvor fabrikken ligger og gennemførelse af foranstaltninger med henblik på at fremme alternativ beskæftigelse af arbejdsstyrken. Tildelingen af støtte kan kun ske inden for rammerne af midlerne i fonden.

Fonden finansieres direkte af den tidligere nævnte afgift, der er gradvist faldende og opkræves fra 2006/2007 gennem tre år hos sukkerfabrikanterne. Afgiften foreslås anvendt som en formålsbestemt indtægt i henhold til artikel 18 i rådsforordning nr. 1605/2002. Denne afgift tilfalder dermed direkte den europæiske garantifond for landbruget (EGFL), hvilket kræver en tilpasning af rådsforordning nr. 1258/1999 for finansiering af den fælles landbrugspolitik, der fra 1. januar 2007 endvidere afløses af en ny rådsforordning for finansiering af den fælles landbrugspolitik, som ligeledes skal tilpasses.

Omstruktureringsordningen

Omstruktureringsordning	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10
Støttesats €/ton afgivet kvote	730,0	625,0	520,0	420,0
Afgift, €/ton kvote, der besiddes	126,4	91,0	64,5	0,0

Såfremt en fabrik afgiver sin kvote under omstrukturingsordningens første år (2006/2007), kan de roedyrkere, der i året inden lukningen har leveret til den pågældende fabrik, tildeles en tillægsbetæling på 4,68 €/ton sukkerroer under kvote for den mængde roer, de har leveret i året

før lukningen. Forslagets generelle bestemmelser for kompensation af roedyrkerne omtales senere i notatet.

Kompensation via enkeltbetalingsordningen

Roedyrkerne ydes en kompensation beregnet som 60 % af den indkomstnedgang, som de fastsatte reduktioner i minimumsprisen for sukkerroer vil medføre. Kompensationen tildeles i form af en fuldt ud afkoblet støtte, der for den enkelte landmand beregnes på grundlag af en historisk referenceperiode, der er valgfri for medlemsstaterne. Støtten udbetales under enkeltbetalingsordningen i overensstemmelse med den model, den enkelte medlemsstat har valgt, og er underlagt de eksisterende regler herfor bl.a. krydsoverensstemmelse og modulation, det vil sige reduktion med henblik på overførsel af midler til landdistriktspolitikken. De nationale budgetlofter for enkeltbetalingsordningen justeres med henblik på ydelsen af kompensationen. I denne forbindelse tildeles Danmark en national kuvert, der i 2006/07 beløber sig til 19 mio. € og fra 2007/08 er på 34 mio. €. Dette er af Kommissionen anført til at svare til 577,8€/ha (ca. 4.300 kr./ha), hvilket svarer til et areal med sukkerroer på ca. 59.600 ha.

Kommissionen giver endvidere i sin begrundelse for forslaget tilsagn om inden udgangen af 2006 at ændre de relevante forordninger med henblik på, at sukkerroer vil kunne komme i betragtning til braklægningsstøtte, hvis de dyrkes som nonfoodafgrøder samt til energiafgrøder, hvor der kan ydes støtte på 45 €/ha. Dette sker navnlig med henblik på at fremme udviklingen i sektoren for bio-brændsel.

Kommissionen har endvidere fremlagt forslag KOM (2005) 266 om kompenserende foranstaltninger som følge af de økonomiske konsekvenser af reformen for AVS-landene.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Konsekvenser

Forslaget er meget omfattende, og det er derfor vanskeligt allerede på nuværende tidspunkt i detaljer at redegøre for forslagens konsekvenser for Danmark. På baggrund af det foreliggende materiale følger nedenfor en foreløbig vurdering af konsekvenserne.

Konsekvenser for EU-budgettet: Kommissionen anfører, at omkostningerne ved reformen i perioden 2007-2013 er ensbetydende med status quo.

Kommissionens skøn for udgifter og indtægter (mio. €)

År	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Budgetudgift	-195	52	22	22	11	22	22
Egne indtægter	232	-324	-334	-344	-344	-344	-344
Omstrukturingsafgift	1.937	1.313	876	0	0	0	0

Den største budgetmæssige byrde af reformforslaget er den direkte støtte, der indføres som kompensation. Kommissionen har beregnet denne post til at udgøre ca. 1,5 mia. € årligt efter fuld implementering af reformen. Kommissionen anslår, at udgiftsposten til kompensation vil blive delvis opvejet af et fald i udgifterne til eksportrestitutioner på i alt ca. 1,3 mia. € som følge af reduktionen i den interne produktion. Udgifterne til markedsstyring forventes i et vist omfang dækket af produktionsafgiften, men generelt vil de budgetmæssige aspekter af forslaget til markedsordningen for sukker afhænge af udviklingen i den interne produktion og forbrug, samt i import og eksport, hvilket gør, at udgifterne ikke kan fastlægges med sikkerhed. Omstruktureringsordningen finansieres via afgiften, som pålægges sukkerfabrikanterne, og som direkte tilfalder den europæiske garantifond for landbruget (EGFL). Afgiften vil på linje med superafgiften på mælk optræde som en negativ budgetpost. Kommissionen skønner, at der over tre år opkræves i alt ca. 4,2 mia. €.

Konsekvenser for det danske budget: Der vil være statsfinansielle konsekvenser via indvirkningerne på EU-budgettet, herunder blandt andet som følge af faldet i egne indtægter. Forslaget vurderes endvidere umiddelbart på visse områder, såsom ved administration af den midlertidige omstruktureringsordning samt opstramning af overvågningen af kvotesystemet at medføre en forøgelse af medlemsstatens administrative udgifter. Omfanget heraf kan p.t. ikke vurderes endeligt. Vurderingen af de samlede økonomiske konsekvenser vil løbende blive udbygget og justeret i lyset af de videre forhandlinger.

Konsekvenser for den interne produktion, import og eksport: Det vurderes af Kommissionen, at den interne produktion af sukker som følge af prisfald og støtte til omstrukturering vil falde fra ca. 19,7 mio. tons før reformen til ca. 12,2 mio. tons i 2012/2013. EU's interne forbrug af sukker forventes også efter reformen at udgøre ca. 16 mio. tons pr. år. Dermed vil der med den stigende import under EBA-initiativet og overholdelse af WTO-loftet for den samlede eksport af sukker fortsat være ligevægt på EU's interne marked.

Den totale import forventes at vokse fra det nuværende niveau på ca. 1,9 mio. tons til 3,9 mio. tons i 2012/2013. Stigningen er begrundet med forventninger om en stigning på 2 mio. tons i importen, som følge af øget import i relation til EBA-initiativet. Importen fra AVS-landene forventes uændret, om end der kan forekomme en vis omfordeling blandt oprindelseslandene.

Kommissionen forventer, at via reduktionen af det interne prisniveau og den heraf følgende reduktion i den interne produktion vil Fællesskabets eksport være begrænset til 0,4 mio. tons i 2012/2013, mod ca. 5,9 mio. tons før reformen. En eksport af dette omfang ligger inden for de nuværende WTO-forpligtelser på 1,27 mio. tons pr. år.

Konsekvenser for beskæftigelsen: Reduktionen i sukkerproduktionen vil få konsekvenser, dels for beskæftigelsen i primærsektoren, dels for de beskæftigede på sukkerfabrikkerne, samt for følgesektorer. For så vidt angår de beskæftigede på sukkerfabrikkerne, fastlægger forslaget foranstaltninger med henblik på at afhjælpe dette ved etableringen af en omstruktureringsstøt-

te, som bl.a. er forbeholdt omskoling af de ansatte med henblik på at fremme alternativ beskæftigelse. De konkrete konsekvenser for beskæftigelsen ved gennemførelse af den foreslåede reform samt tildelingen af omstrukturingsstøtte kan endnu ikke vurderes.

Høring

Forslaget har været sendt i høring i §2-udvalget (landbrug).

Landbrugsraadet anerkender generelt behovet for, at der gennemføres en reform, som tilpasser sukkersektoren til reformen på øvrige områder, og som også tager højde for virkningerne på EU's sukkermarked af bl.a. WTO og EBA-initiativet. Landbrugsraadet finder dog, at forslaget er meget vidtgående, og at den foreslåede kompensation til roedyrkerne for prisfaldet er utilstrækkelig. Landbrugsraadet vurderer, at den foreslåede reduktion i roeprisen på 42,6 % er meget tæt på den kritiske grænse for rentabiliteten i roedyrkingen i Danmark. Det er dog Landbrugsraadets forventning, at der fortsat vil kunne dyrkes sukkerroer i Danmark i et omfang svarende til den nuværende danske sukkerkvote. Det forudsætter dog en accelerering af strukturudviklingen inden for sektoren, idet et prisfald som foreslået vil få mange af de nuværende dyrkere til at fravælge sukkerroer til fordel for andre afgrøder. Derudover lægger Landbrugsraadet afgørende vægt på, at reformen af sukker kan indpasses i den danske afkoblingsmodel. Det indebærer navnlig, at sukkerroedyrkerne tildeles tillægsstøtte på grundlag af deres sukkerkontrakt i 2006, idet denne dog først udbetales, når den såkaldte "dobbelstøtte" i 2005 er tilbageført til øvrige arealer.

Landbrugsraadet finder det positivt, at Kommissionen lægger op til en længere løbetid på markedsordningen, så sukkerroedyrkere og virksomheder har et rimeligt stabilt grundlag at agere ud fra. Det er afgørende for gennemførelsen af en nødvendig strukturudvikling indenfor sektoren. Landbrugsraadet ønsker, at en ny sukkerordning vedtages så hurtigt som muligt og senest i november 2005. Det er nødvendigt af hensyn til implementeringen i enkeltbetalingsordningen og for udformningen af en ny Brancheaftale og kontraktvilkår mellem dyrkere og virksomhed. Herefter skal de nye vilkår formidles til dyrkerne inden kontraktunderskrivelse og såning af roerne i februar/ marts 2006.

Landbrugsraadet har beregnet, at et prisfald på roer på 42,6 % medfører en reduktion i DB 2 (dækningsbidrag) på 9.787 kr. pr. ha. Herved vil det for mange sukkerroedyrkere være en fordel at overgå til alternative afgrøder frem for at fortsætte med sukkerroer.

Landbrugsraadet bakker op om, at muligheden for at reducere minimumsprisen med yderligere 10 % kun må ske efter accept fra sukkerroedyrkerne. Samtidig må det påpeges, at en sådan yderligere reduktion i givet fald må forventes at gøre roedyrking urentabel i forhold til alternative afgrøder.

Landbrugsraadet finder, at en kompensation på 60 % er utilstrækkelig. Med Kommissionens forslag om yderligere prisreduktion i forhold til oplægget fra 14. juli 2004 forstærkes behovet

for yderligere kompensation. Landbrugsraadet har beregnet, at indbefattet kompensationen på 60 % for prisfaldet vil de berørte landmænd opnå et nettotab på lidt under 5.000 kr. pr. ha. Der er tale om en statisk beregning for dyrkere med et gennemsnitsudbytte, og som vælger at fortsætte produktionen af sukkerroer. For en typisk sukkerroedyrker på Lolland med 20 ha sukkerroer vil det medføre et nettotab på ca. 100.000 kr. Landbrugsraadet bemærker, at kompensationen alene omfatter reduktionen i selve roeprisen. Der er ingen kompensation for en eventuel kvotereduktion.

Landbrugsraadet tager til efterretning, at der ikke er mulighed for handel/overførsel mellem medlemslandene. Landbrugsraadets holdning ville i givet fald være stærkt afhængig af, hvorvidt dyrkernes retsstilling ville være sikret.

Landbrugsraadet støtter en sammenlægning af A- og B-kvoten. Landbrugsraadet støtter endvidere, at en eventuel kvotereduktion gennemføres med samme forholdsmæssige andel for alle lande.

Landbrugsraadet støtter, at der ikke foretages permanente kvotereduktioner på nuværende tidspunkt under forudsætning af en effektiv ophørsordning.

Landbrugsraadet støtter grundlæggende forslaget om en frivillig ophørsordning, som giver mulighed for, at man på en rimelig måde kan ophøre med sukkerproduktion. Dette må hovedsageligt forventes at ske i de regioner af EU, hvor produktionen bliver urentabel.

Landbrugsraadet finder det dog af afgørende betydning, at landmændenes rettighed til kvoten sikres. Brug af ophørsordningen må således alene kunne ske under forudsætning af landmændenes accept. Dette kunne opfyldes ved, at alle berørte landmænd sikres en begrænset andel af de førnævnte kompensationsbeløb. Landbrugsraadet foreslår en aftale mellem regeringen, industrien og landbruget. Den nuværende udformning giver ikke de berørte landmænd noget incitament til at bakke op om virksomhedens brug af ordningen. Der må således påregnes store protester i alle lande, hvor virksomhederne ønsker at benytte ordningen. Ved at sikre landmændene en fordel ved brug ordningen, må der forventes en langt mere positiv tilgang fra alle parter til at benytte ophørsordningen.

Det nuværende forslag fra Kommissionen vil efterlade de landmænd, der er leverandører til de berørte fabrikker, uden sukkerkontrakter og uden mulighed for afsætning af roer. Kontrakter som landmændene har betalt for enten gennem ejendoms køb eller direkte køb af sukkerkontrakter. I alle tilfælde vil det medføre et kapitaltab, og dertil et driftstab for de landmænd, som efter reformen fortsat vil kunne producere med et højere dækningsbidrag i sukkerroer end i alternative afgrøder.

Landbrugsraadet er imod, at der introduceres en ekstra sukkerkvote på 1 mio. tons, som tilbydes lande, der producerede C-sukker i 2004/05.

Landbrugsraadet opfordrer til, at Danmark fremmer mulighederne for alternative produktioner, som kan medvirke til at afbøde sukkerreformens negative effekt for de berørte landmænd og lokalområder, og som desuden kan gavne miljøet og øge forsyningssikkerheden for energi.

Landbrugsraadet støtter forslaget om anvendelse af C-sukker i den kemiske industri frem for kvotesukker.

Idet betalingsrettigheder vil blive tildelt arealer med sukkerroer allerede fra 2005, har Landbrugsraadet foreslået en særlig løsning for indpasning af reformen i den danske afkoblingsmodel. Løsningen vil indebære, at den såkaldte dobbeltstøtte til sukker i 2005 vil blive tilbageført til øvrige arealer i de følgende år. Den bygger på følgende principper:

- Sukkerpuljen finansierer basisstøtten til det areal, som i referenceperioden blev anvendt til sukkerroer.
- Den resterende del af sukkerpuljen anvendes som tillægsstøtte, idet retten hertil tilfalder sukkerproducenterne på grundlag af deres sukkerkontrakt i 2006. I praksis skal det foregå som for mælk, dvs. at de betalingsrettigheder, som producenterne ejer i 2006, øremærkes.
- I første omgang anvendes tillægsstøtten dog til en midlertidig forhøjelse af betalingsrettighederne for alle omdriftsarealer, og det sker indtil den i 2005 udbetalte dobbeltstøtte er tilbageført. Herefter overføres beløbet til de øremærkede betalingsrettigheder hos sukkerproducenterne. Nettoresultatet bliver dermed, at sukkersektoren modtager det beløb, som er afsat til denne sektor, idet en del af beløbet blot er blevet udbetalt som "forskud".

Landbrugsraadet understreger, at man lægger afgørende vægt på, at det i de kommende forhandlinger sikres, at forslaget vil kunne gennemføres i Danmark.

Fødevarerindustrien går ind for en liberalisering af EU's landbrugspolitik og herunder også sukkerpolitikken. En reform af sukkerpolitikken er længe ventet og en nødvendighed for at sikre fødevarerindustriens konkurrenceevne fremover. I den forbindelse forventes, at reformen følges op i WTO-regi, således at EU arbejder målrettet på en global liberalisering.

Fødevarerindustrien finder det som en stor svaghed i reformforslaget, at prisreduktion for sukker ikke umiddelbart får gennemslag på markedet, men i stedet vil blive opkrævet som en afgift til finansiering af omstrukturingsordningen i år 1 og 2, som Fødevarerindustrien i et vist omfang forventer vil blive væltet over på forbrugerpriserne. Fødevarerindustrien finder det derfor væsentligt, at der fokuseres på alternativer, således at en prisnedsættelse bliver umiddelbart synlig for den europæiske forbruger og de industrier, der bruger sukker. Fødevarerindustrien finder denne problemstilling mangelfuldt beskrevet.

Set i lyset heraf bør det i reformen klart fremgå, hvordan der sikres en balance i relation til eksportrestitutionerne, da det ifølge Fødevarerindustrien har særlig stor betydning for Danmark, der er en stor eksportør af sukkerholdige produkter.

Derudover er reformforslaget ifølge Fødevarerindustrien ikke klart med hensyn til anvendelse af kemisukker. Som situationen er i dag, kan virksomheder, der anvender sukker i den kemiske industri få eksportrestitutioner, således at de er konkurrencedygtige på verdensmarkedet. Denne mulighed finder Fødevarerindustrien fortsat bør sikres.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark arbejder i overensstemmelse med beretningen af 23. juli 2003 fra Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri for en fuld liberalisering af EU's sukkermarked. I henhold til regeringens strategi af 29. august 2003 indebærer dette overordnet, at Danmark arbejder for en liberalisering af markedsordningen gennem en 5-årig overgangsperiode startende i 2006, hvorefter kvoterne bortfalder.

I forhold til de tidligere fremsatte meddelelser er Kommissionens forslag et skridt i den rigtige retning, og på flere punkter tilnærmet det danske ønske om en fuldstændig liberalisering. Således er navnlig den større markedsorientering af sektoren, der opnås gennem større prisfald og indførelsen af frivillig kvoteafgivelse under omstruktureringsordningen som alternativ til tvungne reduktioner af kvoten i omstruktureringsperioden, positiv.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

I forbindelse med blandt andet de fremsatte meddelelser om sukkerreform i 2003 og 2004 har der vist sig tre grupperinger blandt medlemsstaterne, for så vidt angår de overordnede holdninger til de skitserede reformmodeller.

Den første gruppe består hovedsageligt af Irland, Spanien, Portugal, Italien, Grækenland, Litauen, Letland, Ungarn, Polen, Østrig, Slovakiet, Slovenien og Finland. Disse lande har argumenteret for lavere prisnedsættelser, fastholdelse af interventionssystemet samt senere ikrafttræden af reformen. Generelt har gruppen således stillet sig kritisk over for reformen og har fundamentalt den opfattelse, at en gennemførelse af den nødvendige reduktion i EU's sukkerproduktion bedst kan ske inden for de nuværende rammer. Dette må forventes fortsat at være deres holdning.

Dernæst er en gruppe bestående af Tyskland, Luxembourg, Tjekkiet, Frankrig, Belgien og Malta. Disse lande er principielt for en reform efter retningslinjerne i Kommissionens tidligere meddelelser, men har en række udeståender, som de ønsker afklaret. Hvorvidt de vil være for eller imod et forslag, må forventes at afhænge af det kompromis, der findes.

Endelig er der gruppen af lande, der grundlæggende har støttet op bag Kommissionens tidligere meddelelser, og som må forventes at have en positiv holdning til Kommissionens forslag. Denne gruppe består af Storbritannien, Holland, Sverige, Estland og Cypern.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen vil blive forelagt Folketingets Europaudvalg den 15. juli 2005 i forbindelse med forelæggelse af rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juli 2005, jf. samme notat af 7. juli 2005.

Der er oversendt notat om nærhedsprincippet til Folketingets Europaudvalg den 4. juli 2005.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.